

POROČILO O UČNEM PODJETJU SLOVENIJA

Uvod

V Sloveniji deluje posebna organizacija, imenovana Centrala učnih podjetij Slovenije (www.cups.si), ki je postavila neke vrste "uraden" sistem učnih oz. šolskih podjetij, povezuje vsa učna podjetja v Sloveniji, jim nudi strokovno podporo in zanje izvaja storitve, potrebne za sprotno delovanje. Centralo učnih podjetij upravljajo učitelji. Delovati je pričela pri Srednji ekonomski šoli Celje na osnovi posebnega sklepa Ministrstva za šolstvo in šport dne 1. 9. 2003. Organizacija je članica EUROPEAN - PEN INTERNATIONAL (<http://cms.peninternational.info/>), mreže mednarodnih učnih podjetij z več kot 7.500 učnimi podjetji v 42 državah.

Učno podjetje je virtualna gospodarska družba in središče poklicnega izobraževanja, ki prakticira učna podjetja, to počne kot »pravi« posel posnemajoč »prave« poslovne procedure, izdelke in storitve. Vsako učno podjetje posluje le z drugimi učnimi podjetji in ne poslujem na pravem medpodjetniškem trgu.

Tudi učno podjetje "UP Cave canum d.o.o." je bilo registrirano na osnovi obstoječega sistema v Sloveniji, torej kot virtualno preko CUPS. Ta odločitev je bila posledica okoliščine, da je Slovenija vstopila v projekt LDV TOI STUDENT COMPANY šele v junij 2010 in zato ni bilo dovolj časa, da bi razvili nove pristope oz. implementirali norveški model učnih podjetij. Kakorkoli, nekaj novosti je bilo vseeno vpeljanih in izvedenih - organizirali smo se kot zasebno-javno-nevladno partnerstvo med zasebnim podjetjem, srednjo šolo, višjo šolo in zasebnim zavodom, naše učno podjetje ima pravo (na sodišču registrirano) stranko, izdelek (spletna aplikacija za e-poslovanje, študije) ima dobre možnosti, da postane "živo" orodje za marketing in prodajo lokalne ponudbe kmetijskih izdelkov, začeni z zelišči.

Izbor šole / mentorjev- učiteljev

Vodilni partner Pokrajina Treviso nam je ambicije projekta predstavila v maju 2010. Kontaktirali smo našega "univerzalnega" partnerja v šolstvu, TŠC Tehnični šolski center Nova Gorica. Vodstvo šole je izrazilo interes za sodelovanje kot pridruženi partner in določilo učitelje praktičnega usposabljanja podjetniških vsebin, ki naj bi sodelovali pri projektu, kar smo v juniju 2010 formalizirali s podpisom Pisem o nameri.

Predstavitev aktivnosti projekta SC izbrani šoli in učiteljem

Junija 2010 smo se srečali projektno osebje SPINa in TŠCjevi učitelji praktičnega pouka, proučili norveški model učnega podjetja, projekt LDV TOI Student Company, izvedli dodatne raziskave področja v Sloveniji in pripravili predlog implementacije LDV TOI Student Company kot vrsto praktičnega usposabljanja študentov višje strokovne šole v šolskem letu 2010/2011.

Konec junija 2010 se je nekaj članov naše projektne skupine (učitelji, mentorji) udeležilo partnerskega srečanja v Trevisu in kratkega tečaja pod vodstvom norveške tutorice, da bi se podrobneje seznanilo z modelom prenosa inovacije.

Zaradi poletnih počitnic in odsotnosti študentov smo s pričetkom izvajanja projektnih aktivnosti počakali do začetka novega šolskega oz. študijskega leta.

Odločitev, katere učence oz. študente bomo vključili v prenos inovacij, je bila sprejeta v septembru 2010. Slovenski partnerji smo se strinjali, da bomo nagovorili študente višjih strokovnih šol na TŠC in jih spodbudili k iskanju rešitev v okviru šolskega Medpodjetniškega izobraževalnega centra MIC.

Profesorji praktičnega pouka na TŠC so študente dveh višjih strokovnih šol obvestili o možnosti sodelovanja pri tej mednarodni izkušnji na način, da obvezno praktično usposabljanje doživijo kot podjetniški tim v projektu Student Company in tako povežejo študijski program s praktičnim delom ter preverijo prenosljivost teorije v prakso. Študenti višjih strokovnih šol so polnoletni in privolitev njihovih staršev ni bila potrebna. Oktobra 2010 je bila oblikovana skupina petih študentov, ki so pokazali največ interesa in odločenosti za aktivno delovanje.

Načrtovanje delovnih sklopov "generiranje novih idej" in "podjetništvo", ki vključuje mala in srednje velika podjetja
Sprejeli smo skupni model imenovan Kamp inovacij (Innovation Camp; C.I.C.), ki je bil potrjen na tretjem partnerskem srečanju na Norveškem. Model predvideva vključitev vsaj dveh učiteljev in trajanje aktivnosti vsaj 8 ur (v enem ali dveh dneh). Na našem kampu je sodelovalo šest učiteljev in mentorjev, ki so kamp izvedli na inovativen način kot srečanje v živo in preko e-učilnice v skupnem trajanju 10 ur.

Izvedene so bile aktivnosti, predvidene v modelu C.I.C.: uvajanje študentov k uporabi orodij za poslovni načrt, podjetniške izkušnje, študija podjetniških izzivov (v sodelovanju z lokalnimi podjetniki in

predstavniki socialnih partnerjev), model brainstorming, razvoj idej in primerjava idej. Skladno z modelom C.I.C. je bila študentom dana na uporabo opremljena pisarna, gradiva in drug potreben pedagoški material.

Izobraževanje učiteljev za izvajanje Student Company

Popoldneva 28. in 29. junija 2010 sta bila namenjena izobraževanju učiteljev partnerskih držav. Udeležili so se predavanj Anne Karine Sveinall, direktorice šole Adolf Oiens School iz Trondheima na Norveškem, strokovnjakinje na področju podjetništva mladih. Vsem udeležencem je predstavila Norveški model.

Diseminacija projekta Student Company v lokalnem partnerstvu

Prvič smo projekt LDV TOI SC javno predstavili na lokalnem sejmu učnih podjetij, organiziranem s strani našega drugega pridruženega partnerja pri učnem podjetju, Srednje ekonomske in trgovske šole Nova Gorica. Drugo šolo smo vključili v vlogi podizvajalca učnega podjetja za računovodstvo. Februarja 2011 je naše novo učno podjetje "UP Cave Canem d.o.o." obiskalo 6. mednarodni sejem učnih podjetij v Celju: (http://www.cups.si/index.php?option=com_content&view=article&id=111&Itemid=73).

Glavna aktivnost na področju širjenja se je dogajala v marcu 2011. Zadnji dan srečanja partnerjev v Sloveniji so se realizirale naslednje aktivnosti:

- enourna oddaja v živo na lokalni televiziji, ki je vključevala intervjuje s poslovnimi partnerji, šolskimi oblastmi, organi zasebnega sektorja in politiki (glej DVD). Oddaja je bila predvajana večkrat.
- okrogla miza s poslovnimi partnerji, šolskimi oblastmi, organi zasebnega sektorja in lokalnimi politiki (člani parlamenta);
- obisk lokalnega tehnološkega parka.

V juniju 2011 smo projekt in partnerstvo predstavili v HERBITIUMU, zeliščnem centru partnerske šole TŠC. Predstavitve so se udeležili lokalni politiki, organi javnega sektorja in predstavniki NGO - vse na področju razvoja podeželja in podjetništva.

Izbor ideje za učno podjetje

Ekipa petih študentov je imela tri ideje za aktivnost učnega podjetja, vse povezane z njihovim študijskim programom. Po analizi dejstev za in proti so se odločili razviti idejo spletne in e-marketinške agencije.

Izvajanje delovnega sklopa "Generiranje novih idej" in "Podjetništvo": študij primerov podjetništva, poročanje (delavnice/ študije primerov)

Pozneje v oktobru 2010 so bile ideje predstavljene skupini lokalnih podjetnikov iz sektorjev marketinga, informatike, programske opreme, razvoja internetnih strani/aplikacij, računovodstva ter svetovanja in inženiringa. Najboljšo idejo so ocenili na podlagi naslednjih kriterijev: stopnja inovacije, ekonomska in finančna vzdržnost, kvaliteta poslovnega plana, ciljna skupina in varnost. Informirali smo jih, da so študentje izbrali idejo spletne in e-marketinške agencije in to iniciativo so podprli tudi podjetniki.

Opis učnega podjetja: poslovni načrt, ustanovitev učnega podjetja, proizvodnja in upravljanje, prenehanje poslovanja podjetja

- študentje so pripravili in podpisali dokumente za registracijo učnega podjetja v skladu s protokolom CUPS (http://www.cups.si/index.php?option=com_content&view=article&id=51&Itemid=2); v skladu s tem protokolom le šola lahko "garantira" za učno podjetje, zato je za naše učno podjetje odgovoren pridruženi partner TŠC Nova Gorica
- študentje so se odločili za ime "UP Cave Canem d.o.o.", ker se le družba z omejeno odgovornostjo lahko registrira pri CUPS, a le izjemoma sme imeti podjetje v Sloveniji neslovenski naziv - študenti so izbrali latinski naziv
- učno podjetje smo registrirali 19. 1. 2011
- vsi ustanovitelji so pri podjetju tudi zaposleni, eden od njih je izvršni direktor
- študenti so (pod nadzorom učiteljev in mentorjev TŠC in SPIN) razvili poslovni načrt, načrt mesečnih dejavnosti, organigram, načrt sodelovanja s strankami in podizvajalci
- eden od študentov je opravil študijo o regulaciji prodaje zelišč v sodelovanju z lokalnimi kmeti, jih obiskoval in dokumentiral resnično tržno situacijo (dokument je tudi produkt projekta)
- v marcu se je eden od študentov odločil, da ne bo več sodeloval s skupino, vendar je ostal soustanovitelj
- študenti so razvili glavno dejavnost - internetno agencijo kakor tudi produkt - e-trgovino za trgovanje z izdelki lokalnih kmetovalcev

Prenehanje poslovanja podjetja

Učno podjetje je zaključilo s svojimi dejavnostmi junija 2011. Dokument "Izjava ustanoviteljev učnega podjetja« o izbrisu UP Cave canem d.o.o. je bila poslana slovenski Centrali učnih podjetij.

Zaključek

Koristi in dodana vrednost:

- nova izkušnja, ki je potrdila, da je v vsakem od nas košček podjetnika
- nova izkušnja, ki je potrdila, da se je podjetništva potrebno učiti vse življenje začeni v otroštvu
- SC (UP) kot praktični model je priložnost, da ideje postanejo realnost
- potrdil se je pomen timskega dela, komuniciranja znotraj tima in s projektno skupino in sodelovanja med deležniki
- gre za več kot prenos inovacije - gre za prenos znanja, izkušenj, vrednot, medkulturne in medgeneracijske strpnosti med vsemi vključenimi stranmi
- izkušnja, ki se pri nekaterih odraža tudi v osebni rasti in spreminjanju
- dobra praksa in referenca, ki naj se uporabi kot osnova za nadaljnje delo: učno podjetje za različne ciljne skupine, e-orodje za ustanovitev in vodenje učnega podjetja, izpopolnitev in izboljšava učnega programa, načrtov in katalogov znanj, sprememba zakonodaje...